

Rigsdag, indeholdt ingen Bestemmelse om, hvorvidt Embedsmændene skulde have Tilladelse til at modtage Valg til Rigsdagen, og det var med velberaad Hu, at en saadan Bestemmelse ikke blev optagen deri; thi det Ministerium, som forelagde Grundlovsudkastet, gik ud fra den Ansæelse, at Regjeringen maatte have det i sin Magt at nægte en Embedsmand Tilladelse til at træde ind i Rigsdagen, hvis dette vilde være til Hinder for Opfyldelsen af hans Embedspligter. Dersom dette nu var blevet udtrykkelig udtalt i Grundloven, vilde Embedsmændenes Stilling i denne Henseende jo være aldeles klar; de vidste jo da, at de behøvede Regjeringens Tilladelse til at modtage Valget, og at Regjeringen, ved at give den, indrømmede dem Ret til at bevæge sig med fuldstændig Frihed i Forsamlingen; men en saadan udtrykkelig Bestemmelse havde Regjeringen ikke foreslaaet, fordi den vilde holde sig til det, som tidligere havde fundet Sted i Ständerforsamlingen, for derved udtrykkelig at vise, at der ikke skete nogen Forandring i Embedsmændenes Ret. Imidlertid skete der i denne Henseende den Forandring i det forelagte Grundlovsudkast, at der blev optaget en udtrykkelig Bestemmelse om, at Embedsmænd ikke behøvede Regjeringens Samtykke for at modtage Valg til Rigsdagen. Denne udtrykkelige Bestemmelse forekommer mig kun at være begrundet i, at man anerkjendte, at saaledes som Forholdene nu engang ere i vort Fædreland, kan en repræsentativ Forsamling ikke godt undvære at have en Deel Embedsmænd i sin Midte, og at det tillige var ønskeligt, at de uden Samtykke fra Regjeringens Side kunde stille sig til Valg. Nu beder jeg de Herrer overveie, hvorledes en Embedsmands Stilling derefter bliver, naar

han antager, at Mængden af hans Medborgere troer, at han kan udrette et eller andet i Rigsdagen, eller der maaskee endog saa er tidligere Forhold, som medføre Forpligtelse for ham til at stille sig til Valg. Grundloven siger da til ham: „Du har din fulde Frihed; hvis dine Medborgere ville skænke Dig den Tillid at vælge dig, saa behøver du ikke at gaae til dine Foresatte og spørge derom. Det er anerkjendt at være saa vigtigt, at Embedsmændene faae Afgang paa Rigsdagen, at der ikke behøves nogen Tilladelse dertil.“ Embedsmanden stiller sig da, vælges og kommer herind paa Rigsdagen, og her møder han atter Grundloven, som siger: „Du skal alene rette dig efter din Overbeviisning, efter din Samvittighed“, og efterat Grundloven har sagt dette, siger den til ham: „Aflæg nu Ed paa, at Du vil holde den“. Det forekommer mig, at det da ikke er stemmende hermed, naar en Embedsmand dog siden bliver affædiget paa Grund af sin Optræden her paa Rigsdagen; det forekommer mig at være en Modsigelse, der ligefrem strider imod Grundlovens Mand. For Dieblirket er der jo i saa Henseende mere Magsveir og gode Dage, men man troer saa let, at det altid vil være saaledes, men ligesaa sikkert som vi vide, at der efter Foraar og Sommer kommer Efteraar og Vinter, ligesaa sikkert kan vi være paa, at efter saadanne mere stille Dage komme atter de mere urolige, og hvad der da engang er skeet i den her omhandlede Retning, det kan da maaskee i langt videre Omfang blive gjentaget. Det forekommer mig derfor ikke at være vigtigt, om man under de nuværende nogenlunde gunstige Forhold var betænkt paa at raade Bod paa den af mig ankydede Mislighed.